

Sygn. akt I C 197/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Sopocie I Wydział Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Anna Olszewska-Kowalska

Protokolant: sek.sąd. Dawid Soboczyński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 01 kwietnia 2022 r. w S.

sprawy

z powództwa **B. L.**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.**

o zapłatę

I. oddala powództwo w całości;

II. zasądza od powódki B. L. na rzecz pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwotę (...) (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu - kosztów zastępstwa procesowego, wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty

III. nakazuje zwrócić na rzecz powódki B. L. od Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Sopocie kwotę 502,86 zł (pięćset dwa złote osiemdziesiąt sześć groszy) tytułem nadpłaconej zaliczki na poczet kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 197/20

UZASADNIENIE

Powódka B. L. złożyła pozew przeciwko pozwanej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., w którym wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, a w razie wniesienia w terminie sprzeciwu przez pozwaną, o zasądzenie na rzecz powódki kwoty 11.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 września 2019 roku do dnia zapłaty i zasądzenie kwoty 7.393 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 września 2019 roku do dnia zapłaty, ewentualnie upoważnienie powódki do wykonania na koszt pozwanej uzupełnienia instalacji fotowoltaicznej o 7 modułów PV zgodnie z rozmieszczeniem adaptacyjnym na dachu budynku przy ul. (...) w G. wraz z okablowaniem i wykonaniem infrastruktury zewnątrz i wewnątrz przedmiotowego budynku.

W uzasadnieniu wskazano, iż w dniu 30 lipca 2019 roku B. L. zawarła z pozwaną (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. umowę na kompleksowe wykonanie instalacji fotowoltaicznej na dachu domu przy ul. (...) w G.. Pozwana zobowiązana była w ramach umowy do przygotowania koncepcji instalacji, wykonania instalacji fotowoltaicznej na dachu przedmiotowego budynku i dokonania zgłoszenia instalacji do Operatora Sieci Dystrybucyjnej. Według powódki integralną część umowy stanowiły załączniki, m.in. projekt instalacji, zawierający rozmieszczenie modułów na dachu, który został zaakceptowany przez powódkę.

Dalej wskazano w uzasadnieniu pozwu, że cena za wykonanie dzieła została uiszczona przez powódkę, a pozwana w terminie od 14 sierpnia 2019 roku do 16 sierpnia 2019 roku realizowała instalację, montując panele na dachu powódki. Jednakże według powódki finalne rozmieszczenie modułów na dachu znacząco odbiegało od rozmieszczenia modułów, które strony przyjęły w koncepcji rozmieszczenia modułów. Według powódki powyższe oznacza, że pozwana wykonała instalację w sposób wadliwy i niezgodny z umową.

W pozwie powódka wskazała również na okoliczność, iż pomiędzy powódką a pozwaną toczyły się negocjacje celem rozwiązania sporu zaistniałego pomiędzy stronami. W toku negocjacji, pozwana zaproponowała sposób naprawienia wady, co zdaniem powódki oznacza, iż pozwana uznała roszczenie powódki co do zasady oraz co do wysokości roszczenia. Według powódki, podstawą roszczeń sformułowanych przez powódkę w petitum pozwu są przepisy o rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, które zgodnie z brzmieniem art. 638 § 1 k.c. stosuje się odpowiednio do umów o dzieło. Skoro pozwana uznała wadliwość wykonywanych prac oraz przyznała, że usunięcie wady ma nastąpić łącznie za pomocą dwóch sposobów - obniżenia ceny oraz uzupełnienia instalacji, to uzasadnia to żądania zawarte w petitum pozwu. (pozew - k. 3-10)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym referendarz Sądu Rejonowego w Sopocie uwzględnił żądanie pozwu. (nakaz zapłaty k. 81)

W złożonym przez pozwaną sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, iż po pierwsze pomiędzy stronami sporu nie doszło nigdy do zawarcia ugody, w której pozwana potwierdziłaby zasadność roszczeń powódki i zobowiązałaby się do usunięcia wad w zakresie i w sposób wskazany w pozwie, gdyż osoba, która prowadziła rozmowy z powódką nie była do tego uprawniona, a jej czynności nie zostały następnie potwierdzone przez pozwaną. Następnie pozwana wskazała, iż inny układ rozmieszczenia modułów instalacji fotowoltaicznej na dachu nieruchomości nie jest równoznaczny z faktem, iż sama instalacja będzie działać wadliwie i nie będzie nadawała się do umówionego użytku. Pozwana wskazała, iż samo odejście od pierwotnej koncepcji rozmieszczenia modułów nie uzasadnia ponadto obniżenia wynagrodzenia pozwanej o żadaną przez powódkę kwotę i nie jest równoznaczne z tym, że instalacja nie będzie działać prawidłowo.

Ponadto pozwana wskazała, iż roszczenie powódki o zasądzenie kwoty 7.393 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 września 2019 roku do dnia zapłaty, ewentualnie upoważnienie powódki do wykonania na koszt pozwanej uzupełnienia instalacji fotowoltaicznej o 7 modułów PV jest całkowicie bezpodstawne, gdyż wykonując zamówioną instalację pozwana dostarczyła powódcie umówiona ilość modułów fotowoltaicznych, a sama instalacja posiada umówioną moc. (sprzeciw od nakazu zapłaty - k. 83-88)

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie. Ponadto powódka zgłosiła alternatywne żądanie w postaci zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki odszkodowania za nieprawidłowe wykonanie umowy w wysokości 18.393 zł na podstawie art. 471 k.c.

(pismo procesowe powoda z dnia 19.05.2019 - k. 140-143, pismo pełnomocnika pozwanej z dnia 8.10.2021 - k. 235-236, pismo procesowe powódki z dnia 18.10.2021 - k. 239-241, pismo procesowe powódki z dnia 2.03.2022 - k. 281-282, pismo pełnomocnika pozwanej z dnia 22.03.2022 - k. 309-309v., załącznik do protokołu rozprawy z dnia 8.04.2022 - k. 320-326)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 lipca 2019 roku pomiędzy powódką B. L. a pozwaną (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. została zawarta umowa na kompleksowe wykonanie instalacji fotowoltaicznej na dachu nieruchomości położonej przy ul. (...) w G. za cenę 28.108 zł.

(okoliczność bezsporna)

Zgodnie z zawartą umową pozwana zobowiązała się do przygotowania schematu instalacji elektrycznej wraz z ze sposobem podłączenia instalacji fotowoltaicznej, montażu instalacji fotowoltaicznej na dachu przedmiotowego budynku i dokonania zgłoszenia instalacji do Operatora Sieci Dystrybucyjnej. Pozwana do umowy dołączyła strukturę instalacji fotowoltaicznej wraz z analizą rentowności, planami i schematem połączeń.

(dowód: umowa z dnia 30.07.2019 wraz z załącznikami - k. 14-50)

W dniu 14 sierpnia 2019 roku pozwana posługując się podwykonawcą - przedsiębiorstwem (...) - przystąpiła do prac instalacyjnych. W toku prac zrealizowano inną wersję projektu instalacji niż okazaną powódce.

W dniu 16 sierpnia 2019 roku zakończono prace.

(dowód: zeznania świadka T. L. k. 191-193, zeznania świadka M. M. k. 193-195, zeznania świadka A. M. - k. 195-196)

Cena za wykonanie instalacji w całości została zapłacona na rzecz pozwanej.

(dowód: faktury - k. 75-76)

Po wykonaniu instalacji okazało się, że instalacja odbiega od pierwotnego projektu zaprezentowanego przez pozwaną powódce, mianowicie moduły zostały rozmieszczone na dachu przedmiotowego budynku inaczej niż było to wskazane w ww. projekcie.

(dowód: odpis pisma powódki z dnia 17.08.2019 - k. 51-53, wydruki zdjęć - k. 53-55, zeznania świadka T. L. k. 191-193, zeznania świadka M. M. k. 193-195)

W związku z powyższym, powódka, reprezentowana przez męża T. L., zgłosiła niezgodność wykonania umowy z projektem pismem z dnia 17 sierpnia 2019 r. drogą mailową.

(dowód: pismo powódki z dnia 17.08.2019 - k. 51-55)

W dniu 19 sierpnia 2019 roku do powódki została wysłana informacja za pomocą e-maila, zgodnie z którą jej reklamacja została przyjęta i przekazana do realizacji. Ponadto w dniu 20 sierpnia 2019 roku z mężem powódki, T. L. skontaktował się prezes spółki pozwanej, który poprosił o przesłanie reklamacji drogą mailową bezpośrednio na jego adres.

(dowód: e-mail z dnia 19.08.2019 - k. 148, zeznania świadka T. L. k. 191-193)

W kolejnych dniach, na prośbę prezesa zarządu pozwanej spółki, z powódką skontaktował się M. M., który świadczył usługi na rzecz pozwanego w ramach umowy o współpracę w ramach B2B. Pełnił on u pozwanego funkcję dyrektora technicznego, prezes zarządu pozwanej spółki poprosił go aby ustosunkował się do reklamacji złożonej przez powódkę.

M. M. poprosił o spotkanie i dokonanie wizji lokalnej. Do spotkania doszło, po czym strony ustaliły, że wystosują do siebie maile podsumowujące. Następnie strony rozpoczęły pomiędzy sobą wymianę wiadomości mailowych w zakresie dalszych działań pozwanej na nieruchomości powódki w związku ze zgłoszeniem reklamacji. Powódka za pośrednictwem swojego męża, T. L. korespondowała w tym czasie z M. M., który informował zarząd spółki pozwanej o bieżącej sytuacji.

W dniu 28 sierpnia 2019 roku pozwana spółka wystosowała za pośrednictwem pełnomocnika swoje stanowisko w sprawie i zaproponowała powódce w ramach rekompensaty zwiększenie mocy instalacji z aktualnych na tamten moment 6,44 kW do 8,2 kW poprzez dołożenie nadmiarowych modułów oraz naprawę ewentualnych usterek technicznych w związku z prowadzonymi pracami. Dołożenie dodatkowych modułów od strony pozwanej nie było jednak obligatoryjne w celu naprawy wad wykonanej instalacji, ale wynikało z powodów marketingowych (tj. w celu udobruchania niezadowolonego klienta). M. M. w dniu 30 sierpnia 2019 roku e-mailem wysłał powódce

propozycję prac naprawczych w postaci: 1) uzupełnienia instalacji fotowoltaicznej o nadmiarowe 7 modułów, zgodnie z zaproponowanym rozmieszczeniem adaptacyjnym, 2) wykonania estetycznego i funkcjonalnego połączenia w zakresie połączeń elektrycznych, ekwipotencjalizacji konstrukcji, okablowania i infrastruktury wewnętrznej i zewnętrznej, 3) przywrócenia zniszczonej wiaty garażowej do stanu funkcjonalnego, 4) uruchomienia instalacji w terminie do 11 września 2019 roku oraz 5) obniżenia ceny instalacji o kwotę 11.000 zł.

Powódka zgodziła się na te warunki i podpisała aneks do umowy.

(dowód: zeznania świadka T. L. k. 191-193, zeznania świadka M. M. k. 193-195, zeznania A. S. - k. 196-198, wydruk maili z dnia 21.08.2019, 23.08.2019, 26.08.2018, 27.08.2019, 30.08.2019 - k. 56-61, wydruk maila powódki wraz z załączonym aneksem z dnia 2.09.2019 - k. 62-63, stanowisko w sprawie z dnia 28.08.2019 - k. 131v.-132)

W.w. aneks ostatecznie nie został podpisany przez stronę pozwaną z uwagi na niewyrażenie zgody przez zarząd spółki pozwanej. Zarząd przyjął, że propozycja ta nie jest ekonomicznie uzasadniona.

(dowód: zeznania A. S. - k. 196-198)

W dniu 6 września 2019 roku powódka za pośrednictwem pełnomocnika wezwała pozwaną do wykonania ugody.

W dniach 11 i 12 września 2019 roku pozwana przystąpiła do wykonania ugody dotyczącej instalacji fotowoltaicznej na połaciach dachowych przedmiotowej nieruchomości, co doprowadziło do naprawy usterek technicznych.

W dniu 19 września 2019 roku powódka jednak ponowiła swoje wezwanie do wykonania ugody, z ostrożności składając oświadczenie o obniżeniu ceny wynikającej z umowy z dnia 30.07.2019 r. o kwotę 11.000 zł w związku z nieprawidłowym, niezgodnym z zaakceptowanym projektem, wykonaniem instalacji.

(dowód: pismo z dnia 6.09.2019 - k. 64-66, pismo z dnia 19.09.2019 - k. 68-69, opinia biegłego - k. 218-223, opinia uzupełniająca biegłego - k. 278-279)

Panele fotowoltaiczne zamontowane przez pozwaną oraz poprawione w ramach gwarancji zostały wykonane prawidłowo. Spółka pozwana nie dokonała wad instalacyjnych ani w zakresie montażu paneli fotowoltaicznych na dachu, ani podczas wykonania aparatury zabezpieczeniowej i montażu inwertera. Jediną zauważalną wadą jest natomiast odmienne rozmieszczenie paneli fotowoltaicznych na dachu nieruchomości w stosunku do pierwotnego projektu, jednak nie ma ona znaczenia technicznego. Inne rozmieszczenie paneli fotowoltaicznych niż w projekcie pierwotnym w głównej mierze ma wpływ na estetykę wykonania, estetykę budynku oraz możliwość użytkowe nieruchomości (poprzez ograniczenie możliwości dobudowania okna dachowego). Inne rozmieszczenie paneli w większym stopniu ekspozuje 3 panele zainstalowane przy kominie na wpływ cienia pochodzącego od tego komina, jednak brak jest podstaw do stwierdzenia, że powoduje to różnice pomiędzy wartością instalacji zaprojektowanej, a wartością instalacji wykonanej. Ponadto różnica w produktywności pochodzącej od sadzy z komina jest pomijalna.

Wartość instalacji dodatkowych siedmiu modułów wynosi 5050 zł netto.

(dowód: opinia biegłego - k. 218-223, opinia uzupełniająca biegłego - k. 278-279)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy, zeznań świadków: T. L., M. M., A. M. oraz na podstawie zeznań A. S..

Sąd w pełni dał wiarę dowodom w postaci dokumentów zgromadzonych w toku procesu, wraz z pozostałymi dowodami obrazowały stan faktyczny sprawy. Ich prawdziwość nie budziła, w ocenie Sądu, jakichkolwiek wątpliwości. Wiarygodność i autentyczność przedłożonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Ponadto, Sąd dał wiarę opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki i instalacji elektrycznych, ponieważ opinia ta została wydana przez biegłego sądowego, dysponującego odpowiednią wiedzą specjalistyczną z zakresu elektrotechniki i energetyki. Podstawę sporządzenia opinii stanowiły dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz oględziny dachu nieruchomości położonej przy ul. (...) w G.. Wnioski opinii zostały sformułowane jasno i precyzyjnie. Również ustna opinia uzupełniająca biegłego była spójna z opinią pisemną. W tym miejscu należy wskazać, że zarzuty podniesione przez pełnomocnika powódki co do wyceny paneli fotowoltaicznych zawartych w opinii, stanowiły polemikę w stosunku do wniosków wypływających z opinii biegłego. Biegły bowiem w sposób precyzyjny wskazał kryteria, jakimi kierował się przy wycenie kosztu paneli i kryteria te miały charakter obiektywny. W związku z powyższym, Sąd nie miał podstaw, by kwestionować wnioski opinii wydanej przez biegłego i oddalił wniosek pełnomocnika powódki o uzupełnienie opinii biegłego o okoliczność, iż pojedynczy panel wart jest nie mniej niż 628 zł i ponowne wyliczenie kosztu montażu całej instalacji, łącznie z panelami, za podstawę rozstrzygnięcia przyjmując art 235(2) § 1 pkt 2 k.p.c., uznając iż fakt ten został udowodniony zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy.

Za wiarygodne i istotne dla sprawy Sąd uznał zeznania świadków: T. L. - przesłuchanego na okoliczność wadliwości wykonania montażu modułów przez pozwaną, uznania wadliwość wykonania prac przez pozwaną i zaproponowania przez pozwaną sposobu usunięcia wadliwości wykonanych prac, w tym uznania obniżenia wynagrodzenia o 11.000 złotych; M. M. - przesłuchanego na okoliczność nieprawidłowego wykonania instalacji, rodzaju tych wad, roli tego świadka w zakresie prowadzenia negocjacji z powódką i T. L.; A. M. - przesłuchanego na okoliczność tego, że odmienne rozmieszczenie modułów fotowoltaicznych na dachu nieruchomości powódki nie ma wpływu na parametry instalacji fotowoltaicznej i jej efektywność, a przedmiotowa instalacja fotowoltaiczna jest w pełni funkcjonalna.

Zeznania świadków były spójne i logiczne. Zeznania świadków różniły się co prawda w zakresie ich indywidualnej oceny co do wykonanych prac przez pozwaną, rodzaju wad i ich znaczenia dla funkcjonalności i efektywności instalacji, jednakże kluczowym dla sprawy było jednoznaczne ustalenie rodzaju wad, jakie powstały w wykonanej instalacji fotowoltaicznej, dokonanie oceny ich wpływu na działanie tejże instalacji zgodnie z zawartą pomiędzy stronami umową - w oparciu o opinię biegłego sądowego oraz przełożenia tychże wniosków na stan prawny przedmiotowej sprawy, w świetle żądań wystosowanych przez powódkę.

Za wiarygodne Sąd uznał również twierdzenia A. S. i M. M., w zakresie braku umocowania M. M. do składania oświadczeń w imieniu pozwanej spółki, w szczególności do zawarcia ugody z powódką, jego pomocniczej roli w procesie gwarancyjnym oraz niezaakceptowania przez osoby uprawnione do reprezentowania pozwanej ugody z powódką. Wniosek ten nie jest sprzeczny z zeznaniami świadka T. L. - świadek ten mógł być przekonany, że prowadził negocjacje z osobą umocowaną do działania w imieniu pozwanej spółki. Jednak, z uwagi na okoliczności, iż M. M. nie był umocowany do składania oświadczeń woli w imieniu pozwanej spółki, w sprawie należało zastosować art. 103 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli zawierający umowę jako pełnomocnik nie ma umocowania albo przekroczy jego zakres, ważność umowy zależy od jej potwierdzenia przez osobę, w której imieniu umowa została zawarta. Skuteczność czynności dokonanych przez M. M. względem powódki zależała w związku z tym od potwierdzenia ich przez pozwaną. Skoro pozwana nie potwierdziła propozycji wystosowanej przez M. M., to należy uznać, iż propozycja załatwienia sprawy wystosowana przez tegoż świadka nie była skuteczna.

Również za nietrafną Sąd uznał argumentację powódki w zakresie obowiązku udzielenia odpowiedzi na reklamację i przyjęcia, iż pozwana nie ustosunkowała się do zgłoszonej przez powódkę reklamacji, co oznacza iż uznała złożoną reklamację. Powódka powołała się przy tym na art. 7a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U.2020.287 t.j.), zgodnie z którym jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, przedsiębiorca jest obowiązany udzielić odpowiedzi na reklamację konsumenta w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania, a jeżeli przedsiębiorca nie udzielił odpowiedzi na reklamację w terminie, o którym mowa w ust. 1, uważa się, że uznał reklamację. W przedmiotowej sprawie w ocenie Sądu nie można przyjąć, iż pozwana nie udzieliła odpowiedzi na reklamację. Tak jak wskazano w części uzasadnienia dotyczącej ustalenia stanu faktycznego sprawy, już dzień po zgłoszeniu wad przez powódkę (co miało miejsce w dniu 19 września 2019), z mężem powódki T. L., bezpośrednio skontaktował się prezes spółki pozwanej. Następnie pozwana spółka wystosowała swoje stanowisko w sprawie i zaproponowała powódkę w

ramach rekompensaty propozycję naprawy zgłoszonej wady. Co istotne, w dalszej kolejności, w dniach 11 i 12 września 2019 roku pozwana przystąpiła do naprawy usterek technicznych. Powyższe jednoznacznie wskazuje na okoliczności, iż pozwana udzieliła odpowiedzi na reklamację w terminie wskazanym w art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, w związku z czym niezasadnym jest podnoszenie przez powódkę faktu uznania przez pozwaną kierowanego do niej roszczenia.

W związku z powyższym, żądanie powódki należało rozpatrywać w kontekście regulacji dotyczącej odpowiedzialności wykonawcy za wady wykonanego dzieła.

Skoro strony zawarły umowę o dzieło, to zgodnie z art. 638 § 1 k.c. do odpowiedzialności za wady dzieła stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży. Należy wskazać, że w ramach przepisów dotyczących umowy o dzieło nie zostało odrębnie zdefiniowane pojęcie wady, a pojęcie wady fizycznej dzieła należy interpretować z odpowiednim zastosowaniem art. 556 (1) k.c. Zgodnie z wymienionym art. 556 (1) § 1 k.c. wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową. W szczególności rzecz sprzedana jest niezgodna z umową, jeżeli: 1) nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia; 2) nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, w tym przedstawiając próbkę lub wzór; 3) nie nadaje się do celu, o którym kupujący poinformował sprzedawcę przy zawarciu umowy, a sprzedawca nie zgłosił zastrzeżenia co do takiego jej przeznaczenia; 4) została kupującemu wydana w stanie niepełnym. Z kolei zgodnie z art. 556 (1) k.c. § 3 k.c. rzecz sprzedana ma wadę fizyczną także w razie nieprawidłowego jej zamontowania i uruchomienia, jeżeli czynności te zostały wykonane przez sprzedawcę lub osobę trzecią, za którą sprzedawca ponosi odpowiedzialność, albo przez kupującego, który postąpił według instrukcji otrzymanej od sprzedawcy.

Odpowiednie stosowanie definicji wady fizycznej rzeczy powinno następować również z uwzględnieniem cech charakterystycznych dzieła, które stanowi zindywidualizowany rezultat (materialny lub niematerialny), nieistniejący w chwili zawarcia umowy, tworzony z reguły osobiście przez przyjmującego zamówienie i zaspokajający subiektywne oczekiwania lub potrzeby zamawiającego. Co do zasady, wada fizyczna dzieła polega na jego niezgodności z umową. Zwykle wada fizyczna dzieła będzie wynikiem zastosowania niewłaściwych materiałów, narzędzi, technologii lub braku należytej staranności przy wykonywaniu prac. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego wadą dzieła jest określone odstępstwo od umowy, co sprawia, że pojęcie wady ma charakter relatywny, zależy od treści umowy stron (wyrok SN z dnia 18.01.2012, II CSK 213/11). O istnieniu wady decyduje zobiektywizowana ocena przydatności dzieła, a nie subiektywne odczucie, którejkolwiek ze stron. W odniesieniu do umów rezultatu niewykonanie zobowiązania może dotyczyć nie tylko braku świadczenia, ale obejmować także sytuację, w której spełnione świadczenie nie zaspokaja oznaczonego interesu wierzyciela. Za niewykonanie zobowiązania może więc być uznane spełnienie świadczenia, którego jakość tak daleko odbiega od objętego treścią zobowiązania, że z punktu widzenia odbiorcy tego świadczenia nie prowadzi do zaspokojenia jego interesu. W takich sytuacjach wybór roszczeń z tytułu odpowiedzialności za wady, jako szczególnego reżimu odpowiedzialności za nienależyte wykonanie zobowiązania, czy też wynikających z ogólnych przepisów dotyczących niewykonania zobowiązania należy do uprawnionego (wyrok SN z dnia 29.01.2021, (...) 10/21, LEX nr 3119666).

Przedkładając powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy wskazać, iż zasadniczą kwestią w przedmiotowej sprawie było ustalenie czy w zainstalowanej instalacji fotowoltaicznej zaistniały wady oraz ustalenie ich rodzaju, wartości oraz wynikających z nich skutków w kontekście rodzaju zawartej umowy pomiędzy stronami i jej treści.

W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała, iż zainstalowana instalacja fotowoltaiczna, po dokonaniu poprawek w ramach gwarancji, została wykonana nieprawidłowo. Zainstalowana instalacja fotowoltaiczna ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na swoje przeznaczenie i nadaje się do celu, dla którego ją zainstalowano - tj. do produkcji energii elektrycznej - oraz została wydana powódce w stanie pełnym. Panele fotowoltaiczne zostały zamontowane prawidłowo w zakresie jakości montażu, prawidłowo została wykonana aparatura zabezpieczeniowa, a także montaż inwertera. Niewątpliwie przy montażu dokonano odmiennego rozmieszczenia paneli fotowoltaicznych na dachu nieruchomości należącej do powódki w stosunku do pierwotnego projektu, jednak powyższe nie ma

znaczenia dla funkcjonalności i celu działania instalacji, co warunkuje skorzystanie z roszczeń przysługujących w ramach gwarancji wobec wykonawcy dzieła. Należy wskazać, że inne rozmieszczenie paneli na dachu nieruchomości może subiektywnie mieć wpływ na estetykę całego budynku oraz ma również wpływ na ograniczenie możliwości użytkowych budynku poprzez ograniczenie możliwości dobudowania okna dachowego. Powyższe nie stanowi jednak cechy charakterystycznej wykonanego dzieła. Dlatego niemożliwym jest uwzględnieniem roszczeń powódki w ramach gwarancji.

Ponadto strona powodowa nie wykazała, aby jakość wykonanej instalacji uzasadniała obniżenie wynagrodzenia pozwanej z tytułu zawartej umowy. Zgodnie z art 560§ 3 k.c. obniżona cena powinna pozostawać w takiej proporcji do ceny wynikającej z umowy, w jakiej wartość rzeczy z wadą pozostaje do wartości rzeczy bez wady. Brak jest dowodu na okoliczność, że wartość instalacji wykonanej jest inna (tj niższa) niż wartość instalacji przy rozmieszczeniu paneli wg projektu zaakceptowanego przez powódkę.

Sąd zważył, że zmiana rozmieszczenia paneli fotowoltaicznych na dachu nieruchomości skutkowałą możliwym zacienieniem trzech paneli (zacienienie ustalono w słoneczny dzień, około godziny 10 rano). Pomimo faktu, że nowe rozmieszczenie paneli w większym stopniu ekspozuje panele na wpływ cienia pochodzącego od komina, wpływ ten jednak jest trudny do oszacowania, a ubytki w produkcji energii mogą być rzędu pojedynczych procent efektywności. Powyższe - w ocenie Sądu - nie uzasadnia w takim razie uwzględnienia roszczeń powódki z tytułu rękojmi za wady.

W zakresie żądania powódki w postaci zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki odszkodowania za nieprawidłowe wykonanie umowy w wysokości 18.393 zł na podstawie art. 471 k.c., zdaniem Sądu nie stanowiło ono typowego żądania alternatywnego jako żądania przemienne, w rozumieniu sytuacji, gdy wykonanie zobowiązania przez pozwanego może nastąpić przez spełnienie jednego z kilku świadczeń (art. 365 k.c.). Sąd przyjął, że pełnomocnik powódki w ten sposób wskazał inną możliwą podstawę prawną żądania o zapłatę.

Zgodnie z art 471 k.c. dłużnik (tu pozwany) obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Odpowiedzialność kontraktowa korzysta z domniemania winy dłużnika. Wierzyciel (tu powódka) nie jest zobowiązany do wskazania winy dłużnika, a jedynie do wskazania okoliczności świadczących o niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu zobowiązania. Odpowiedzialność ta uzależniona jest od wystąpienia przesłanek odpowiedzialności, tj. szkody, którą poniósł wierzyciel, niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania na skutek okoliczności, za które dłużnik z mocy umowy lub ustawy ponosi odpowiedzialność, oraz związku przyczynowego między faktem nienależytego wykonania lub niewykonania zobowiązania a szkodą. Ciężar dowodu w tym zakresie, zgodnie z art. 6, spoczywa na wierzycielu.

W niniejszej sprawie, jak już wskazano, wartość wykonanej instalacji fotowoltaicznej nie została obniżona wskutek odmiennego rozmieszczenia paneli w stosunku do pierwotnego projektu.

Ewentualną szkodą, jaka mogła mieć miejsce przy wykonaniu przedmiotowej instalacji jest ubytek w produkcji energii elektrycznej w związku z odmiennym rozmieszczeniem paneli fotowoltaicznych na dachu nieruchomości i potencjalnym zacienieniem trzech paneli. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie wykazał, aby takie ubytki w produkcji energii występowały. Biegły w opinii wskazał wprost, że jeżeli doszłoby do ww. ubytków, to miałyby one charakter jedynie pomijalny.

Ponadto jako szkodę można zakwalifikować ograniczenie możliwości użytkowych nieruchomości poprzez ograniczenie możliwości dobudowania okna dachowego. Niemniej strona powodowa w toku postępowania nie wykazała uszczerbku majątkowego związanego z ww. ograniczeniem.

Ponadto, według twierdzeń strony powodowej odmienne rozmieszczenie paneli w stosunku do pierwotnego projektu ma wpływ na estetykę domu - spowodowało nieakceptowaną zmianę wyglądu budynku. Niemniej, strona powodowa nie wykazała, aby powyższe doprowadziło do wystąpienia szkody majątkowej po stronie powódki.

Ponownie wskazać należy, że ciężar dowodu zasadności powództwa, jak i wysokości żądanej od pozwanego kwoty obciąża w niniejszej sprawie stronę powodową. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, natomiast w myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Z uwagi na powyższe i okoliczność, iż wysokość szkody w przedmiotowym postępowaniu nie została wykazana, powództwo należało oddalić w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt. II i III wyroku, zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik procesu określoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Z uwagi na oddalenie powództwa, kosztami procesu należało obciążyć powódkę jako przegrywającą sprawę. Powódka poniosła już koszty swego zastępstwa procesowego oraz opłatę od pozwu, natomiast powinna zwrócić pozwaną poniesione przez nią koszty procesu. Na koszty poniesione przez pozwaną (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. składały się: koszty zastępstwa procesowego pozwaną w wysokości 3.600 zł oraz opłata za skarbowa za udzielenie pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Sąd ustalił wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego w wysokości jednokrotności stawki minimalnej, określonej stosownie do wartości przedmiotu sporu, na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804). Ponadto, wobec nadpłacenia zaliczki przez powódkę na poczet kosztów sądowych, należało zwrócić na rzecz powódki kwotę 502,86 zł od Skarbu Państwa (1500 zł uiszczona zaliczka, koszt opinii biegłego 848,02 zł, koszt stawiennictwa świadka w sumie 345,16 zł).